

Presentació dels treballs, ahir a la catedral de Santa Maria. FOTO: JUDIT CAMACHO

Tortosa

Restaurat el retaule de Santa Anna de la catedral

L'estructura presentava un desplom parcial en un lateral i ha estat el retaule més gran que s'ha desmuntat i tornat a muntar a Catalunya

JUDIT CAMACHO
TORTOSA

El retaule de Santa Anna de la Catedral de Tortosa va arribar fins l'estiu del 2018 amb greus problemes estructurals causats per l'envelliment dels materials. Aquests danys van causar el desplom parcial del lateral esquerre de l'estructura, que amenaçava amb col·lapsar. Per aquest motiu es va iniciar un projecte de conservació i restauració de l'obra.

El setembre del 2018 els tècnics del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) van decidir desmuntar el conjunt a causa de l'estat de l'estructura. Aquesta mesura és sempre «l'última opció en un procés de restauració», explica el conservador de béns culturals del CRBMC, Vorravit Roonthiva, ja que «gairebé sempre s'intervé in situ».

El conjunt, que presenta unes mides considerables (9x7 metres), és el retaule més gran que ha estat desmuntat i muntat a Catalunya.

Conjunts d'aquestes dimensions no es desmunten, ja que es tracta d'una arquitectura que forma part de la capella. Quan ja estava construïda tota l'estructura es policromava i les daurava i, per tant, «totes les juntes de la construcció quedaven tapades», explica el conservador. Malgrat això, en aquest cas era necessari des-

muntar perquè hi havia un perill imminent de col·lapse. Es va prendre aquesta mesura «per la seguretat del retaule i, sobretot per la dels visitants».

Al llarg de la història

L'obra de l'escultor Isidre Espinalt i el seu fill homònim va ser construïda amb fusta d'alba entre el 1728 i 1732.

Valor històric identificada una calaixera del s. XVI

● El suport de l'estructura del retaule des de la seua construcció va ser una calaixera que es trobava anteriorment a l'antiga sagristia. La troballa suposa un «interès històric artístic molt gran», explica el conservador del projecte. És per aquest motiu que l'objecte actualment torna a formar part de la sagristia de la Catedral.

Des d'aleshores, tal com explica Roonthiva, «no s'havia restaurat mai» i, a més, «va patir els estralls de la Guerra Civil, quan es va intentar cremar».

Durant la guerra es van baixar algunes peces de la part alta dels laterals i, actualment, no formen part del conjunt.

«La restauració ha respectat el volum que ja presentava el retaule abans del desmuntatge. No hem reconstruït res perquè hem considerat que era testimoni de la història del retaule», ha afegit el conservador.

A més, com mai havia estat intervingut es conserven els colors originals de l'obra, la qual cosa atorga un gran valor històric i artístic al retaule.

Els treballs de restauració s'han dut a terme als laboratoris del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, a Sant Cugat del Vallès. Allà es va realitzar, durant dos anys, tot el procés de conservació i restauració i també es va sanejar l'estructura, que estava molt danyada.

De nou a la catedral

Aquestes dues últimes setmanes s'ha estat duent a terme a la catedral el muntatge de l'estructura que, tal com explica Roonthiva, «ha estat la part més difícil de tot el procés», ja que es tracta d'un treball molt delicat després de la restauració.

A més, s'ha hagut d'elaborar un disseny nou d'estructura per poder suportar el retaule, que originalment es recolzava sobre una calaixera del segle XVI. Actualment el conjunt ja es pot veure de nou a la catedral de Santa Maria, tot i que s'espera que els treballs finalitzin la propera setmana.